

Handläggare
Lena Svensson
Telefon: 08-50824432

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2024-04-25

Riktlinjer i stadens arbete mot våldsbejakande extremism

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden beslutar att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som remissvar.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Skärholmens stadsdelsnämnd har ombetts yttra sig om Stockholms stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism, som ska ersätta de tidigare gällande riktlinjerna som antogs av Kommunfullmäktige 2016. Det övergripande målet för stadens samlade brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete är att Stockholm ska vara en trygg och säker stad. Ett strukturerat och målmedvetet arbete mot våldsbejakande extremism är en del av detta mål. Riktlinjerna är ett styrdokument som anger riktning och ansvarsfördelning utifrån gällande lagar och ansvarsområden.

Stadens arbete mot våldsbejakande extremism fokuserar på tre extremismmiljöer som Säkerhetspolisen bedömer utgör ett hot mot demokratin och individers demokratiska fri- och rättigheter:

- den våldsbejakande högerextremistiska
- den våldsbejakande vänsterextremistiska
- den våldsbejakande islamistiska

Stadens insatser innefattar även ett förebyggande arbete mot ensamagerande personer. Dessa personer är inte med i en grupp/organisation, utan agerar istället på egen hand utifrån en extremistmiljös ideologi.

I riktlinjerna för våldsbejakande extremism delas arbetet upp utifrån *förebyggande arbete* och *riktade sociala insatser*. Detta för att

tydliggöra målen för arbetet och underlätta uppföljning samt att förtydliga roller och ansvar.

Förvaltningen är positiv till riktlinjerna och dess innehåll och understryker vikten av att staden ska ha en gemensam grund och struktur för arbetet mot våldsbejakande extremism. Riktlinjerna åskådliggör på ett tydligt sätt vad som ingår i arbetet mot våldsbejakande extremism, och hur förvaltningen kan arbeta utifrån sitt verksamhetsområde.

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog 2016 Stockholms stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism. Det finns behov av att revidera riktlinjerna varför ett förslag till reviderade riktlinjer har tagits fram. Riktlinjerna är ett styrdokument som anger riktning för stadens arbete mot våldsbejakande extremism.

Ärendet

Stockholms stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism som antogs av Kommunfullmäktige 2016 ska revideras. Strukturen för de nya riktlinjerna är i enlighet med stadens Trygghetsprogram och de krav som ställs på *Lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete (2023:196)*. Därtill har riktlinjerna uppdaterats med en tydligare beskrivning av ansvar och roller kopplat till stadens olika insatser i arbetet mot våldsbejakande extremism. Riktlinjerna har även fokus på förebyggande arbete mot hot som kommer från ensamagerande gärningspersoner och från extremism i online-miljöer.

Det övergripande målet för stadens samlade brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete är att Stockholm ska vara en trygg och säker stad och att tryggheten ska öka genom förebyggande insatser. Ett målinriktat och strukturerat arbete mot våldsbejakande extremism är en del av detta arbete.

Riktlinjerna är ett styrdokument som anger riktning för stadens arbete mot våldsbejakande extremism och tydliggör fördelning av ansvar och roller för stadens nämnder och bolag utifrån gällande lagar och ansvarsområden.

I riktlinjerna delas arbetet upp i *förebyggande arbete* och *riktade sociala insatser*. Syftet med att dela in arbetet i två nivåer är att tydliggöra målen för arbetet och underlätta uppföljning samt att förtydliga roller och ansvar.

Förebyggande insatser innefattar åtgärder som är utformade för att bygga upp samhällets motståndskraft mot hat, extremism och

polarisering och stärka den sociala sammanhållningen för att stå emot dessa hot. Riktade sociala insatser behöver ges till personer som är sårbara för rekrytering eller radikalisering till våldsbejakande extremism och syftar till att minska risker för en sådan utveckling.

Riktlinjerna innehåller konkreta exempel på stöd och insatser i stadens arbete mot våldsbejakande extremism. Det kan exempelvis handla om främjande insatser för att förhindra att barn och unga hamnar i en negativ utveckling eller riktat stöd för att lämna en extremistisk miljö.

Stadsdelsnämnderna ska arbeta mot våldsbejakande extremism enligt de processer som beskrivs i stadens Trygghetsprogram. Det innebär bland annat framtagande av lägesbild i samverkan med polis och andra aktörer och att inkludera insatser mot våldsbejakande extremism i den åtgärdsplan som årligen tas fram utifrån aktuell lägesbild. Arbetet mot våldsbejakande extremism är ett centralt område i stadens samverkansöverenskommelse med polisen där frågan lyfts under de prioriterade samverkansområdena Unga i riskzon för destruktivt beteende och Kriminella miljöer och livsstilar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen Trygghet och beredskap.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Våldsbejakande extremistmiljöer utgör ett hot mot demokratin och individers möjligheter att utöva sina demokratiska fri- och rättigheter och kan även leda till allvarliga våldsbrott mot individer och grupper samt till terrorism. De reviderade riktlinjerna i stadens arbete mot våldsbejakande extremism bidrar till att öka stadens samlade förmåga att förebygga våldsbejakande extremism.

Förvaltningen välkomnar att riktlinjerna tydliggör stadens struktur för arbetet med våldsbejakande extremism genom att de är integrerade i de processer som styr stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete utifrån Trygghetsprogrammet. Det framgår att arbetet ska ske inom ramen för samverkansöverenskommelsen med polisen och ha en tydlig koppling till stadens och förvaltningens prioriterade samverkansområden.

Förvaltningens arbete med våldsbejakande extremism lyfts under det prioriterade samverkansområdet Kriminella miljöer och livsstilar i den lokala samverkansöverenskommelsen mellan

Skärholmens stadsdelsnämndsområde och Skärholmens lokalpolisområde.

Förvaltningen är positiv till att riktlinjerna tar upp exempel på metoder och arbetssätt som gäller dels för förebyggande arbete och dels för riktade sociala insatser. Särskilt ansvariga för vart och ett av områdena pekas ut vilket bidrar till att ytterligare klargöra vad nämnder och bolag kan göra inom sitt verksamhetsområde.

Jämställdhetsanalys

Innehållet i de reviderade riktlinjerna i stadens arbete mot våldsbejakande extremism innebär inte en direkt påverkan på de som bor och vistas i staden utifrån kön. Förvaltningen ser dock att det är viktigt att jämställdhetsperspektivet finns med i arbetet med våldsbejakande extremism för att möta upp invånare utifrån deras olika förutsättningar och behov, oberoende av kön.

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Magnus Borgsten
Biträdande stadsdelsdirektör
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Riktlinjer i stadens arbete mot våldsbejakande extremism.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2024-03-26
Magnus Borgsten, Biträdande stadsdelsdirektör	2024-03-26